

O uso da radio na docencia universitaria: unha experiencia con alumnado do Grao en Educación Primaria

Carla Míguez Álvarez, María Cerdeira González
Universidade de Vigo, Departamento de Didácticas Especiais

Introdución

Cada ano na Facultade de Educación e Traballo social lévase a cabo o *Ciclo de Literatura Infantil e Xuvenil*. Este ano titulouse *Lecturas dende a diversidade* e céntrase no

A raíz disto, propúxoselle ao estudantado da materia de *Didáctica da Lingua e Literatura: Galego* do Grao en Educación Primaria a realización dunha serie de entrevistas ás diferentes autoras e autores que pasaran ao longo do ciclo.

Obxectivos:

- Realizar un coloquio con autoras e autores destacados da literatura infantil e xuvenil, empregando a radio como ferramenta.
- Mellorar as competencias comunicativas en lingua galega do estudantado.
- Fomentar o traballo en equipo e en grupo.
- Fomentar o pensamento crítico a través da busca de información e da realización de preguntas reflexivas.

Estado da cuestión

A efectividade da radio como recurso educativo foi probada en múltiples contextos (dende a EI ata a alfabetización de adultos) ao longo das décadas. Son numerosos os estudos que demostraron a súa eficacia en contextos educativos destacando a súa utilidade para, entre outros, mellorar a competencia mediática do estudantado (Melgarejo Moreno e Rodríguez Rosell, 2024), as súas habilidades de comunicación oral (Calle Álvarez e Mendoza Santiago, 2022) ou o traballo en equipos (Aguirre Demera e Suqui Pizarro, 2021)

No caso de Galicia, a radio escolar demostrou ser unha ferramenta educativa moi efectiva a través de iniciativas como:

- Radio na biblio (<https://www.edu.xunta.gal/biblioteca/blog/?q=category/24>): promove a creación de emisoras de radio nas bibliotecas escolares.
- Ponte nas ondas (<https://pontenasondas.org/>): proxecto transfronteirizo entre Galicia e o norte de Portugal que pretende preservar, difundir e transmitir o patrimonio cultural inmaterial común.
- Rede espora (<http://espora.eu/>): plataforma que busca crear unha rede de escolas pola radio e axunta centros educativos que traballan ou queren traballar coa radio para compartir experiencias.

Metodoloxía e procedemento

O alumnado de 3º curso do Grao en Educación Primaria que está a cursar a materia *Didáctica da Lingua e Literatura: Galego* traballou coa radio preparando as entrevistas que lle realizaron ás autoras e autores invitadas.

Na aula e distribuídos en equipos cooperativos buscaron información sobre a persoa convidada, traballaron algunhas das súas obras e, entre todos, seleccionaron as preguntas máis axeitadas para facerlle. Para iso, tiveron que investigar sobre a biografía e a obra das autoras e autores convidados, analizando a súa traxectoria profesional e investigando sobre as temáticas que abordan as súas publicacións, facendo especial fincapé na súa relación coa diversidade, tema central no ciclo deste ano.

Unha vez realizada esta tarefa, cada equipo elaborou o guión que se seguiu na entrevista e esta levouse a cabo media hora antes do inicio da sesión do ciclo, na aula da radio da Facultade de Educación e Traballo Social.

Unha vez o alumnado realizou a transcripción das mesmas e editou as entrevistas empregando como ferramenta o software Audacity: engadiron música e sons, cortaron os silencios e aquelas partes onde fose necesario e homoxeneizaron o audio para que estivese ao mesmo volume.

Por último, subiron os resultados á canle de ivoox da facultade:

Resultados e conclusións

1. Participación satisfactoria do alumnado: consideran a radio como un recurso motivador e significativo que lles permite construír as súas propias entrevistas e manter unha conversa directa con persoeiros do eido da LIX.
2. O alumnado indicou que a radio é un recurso que lles gustaría empregar na súa futura práctica docente xa que permitirá ao seu alumnado de primaria tomar as rendas da súa propia aprendizaxe e achegarse aos contidos dun xeito significativo e motivador.
3. Boa percepción das autoras/es convidados: destacaron o interese e a profesionalidade do estudantado que creou un ambiente ameno e fluído.

Referencias

- Aguirre Demera, D. G., & Suqui Pizarro, D. M. (2021). La radio como proyecto escolar dentro de la educación intercultural bilingüe en Ecuador. *Revista Panamericana De Pedagogía*, (33). <https://doi.org/10.21555/rpp.v33i33.2418>
- Calle Álvarez, G. Y. e Mendoza Santiago, M. C. (2022). La radio escolar para el fomento de la oralidad en la básica primaria en tiempos de pandemia. *Anagramas: Rumbos y sentidos de la comunicación*, 21(41), 1-21. <https://doi.org/10.22395/angr.v21n41a9>
- Melgarejo Moreno, I., e Rodríguez Rosell, M. del M. (2024). Competencia Mediática a través de la radio escolar: Primera aproximación a la realidad en la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia. *European Public & Social Innovation Review*, 9, 1–19. <https://doi.org/10.31637/epsir-2024-946>